

Przykład dobrych praktyk - firma typu spin off na Mazowszu:

Firma **TechLab 2000 Sp. z o.o.** - polska firma R&D. Funkcjonuje przede wszystkim jako lider rynku kryptograficznych rozwiązań do bezpiecznej komunikacji. Zajmuje się głównie projektowaniem układów i systemów elektronicznych – analogowych i cyfrowych – na rynek masowy i specjalistyczny, na zamówienie oraz według własnych projektów. Jest to firma projektowa, produkcyjna i w bardzo niewielkim stopniu handlowa – przychody z działalności handlowej stanowią 1-2%.

Firma została założona przez byłych pracowników polskich instytucji naukowych. Na dobre rozpoczęła działalność w 1993 roku jako spółka [Instytutu Technologii Elektronicznej](#) (ITE) i jego pracowników. Początkowo spółka korzystała ze wsparcia ITE w postaci pomieszczeń, narzędzi i urządzeń.

Pierwszym produktem firmy był regulator temperatury, który powstał w oparciu o projekt przygotowany przez pracowników Instytutu. Jednak niewielka skala produkcji nie pozwoliła na utrzymanie się spółki na rynku. Postanowiono w firmie zająć się inną działalnością – projektowaniem układów i systemów elektronicznych, sieci komputerowych, specjalistycznego oprogramowania.

W 1995 roku ITE sprzedał wszystkie swoje udziały prywatnym udziałowcom. ITE nie chciał dłużej współpracować z firmą, ponieważ obawiano się dezaprobaty ze strony nadzoru Instytutu. W latach 90. rozwiązania typu *spin off* nie były dobrze znane – stąd obawy przed swoistym ostracyzmem środowiska naukowego. Po wykupieniu udziałów, pięć osób zdecydowało się zwolnić z Instytutu i pracować na cały etat w firmie.

Od 1998 roku jednym z głównych udziałowców TechLab 2000 jest firma [Comp Safe Support S.A.](#) z Warszawy. Pozyskanie inwestora strategicznego pozwoliło na znaczący rozwój spółki.

Jednym z założycieli jest obecny Prezes Zarządu spółki oraz jej współwłaściciel - Wiktor Kuncewicz. Z wykształcenia mgr inż. elektronik. Karierę zawodową rozpoczął w ITE jako projektant układów scalonych. Pracował także dla innych instytucji naukowych i firm (m.in. Politechniki Lozańskiej w Szwajcarii) jako projektant układów scalonych i systemów elektronicznych, kierownik projektów oraz kierownik Departamentu Projektowego. Od ponad dziesięciu lat zarządza firmą biorąc jednocześnie aktywny udział w opracowywaniu koncepcji nowych produktów. Inni członkowie Zarządu spółki, równie aktywnie uczestniczą w ulepszaniu i powstawaniu nowych produktów firmy.

Obecnie firma zatrudnia ponad 30 pracowników etatowych. Dodatkowo współpracuje z kilkoma osobami w innych formach. Większość pracowników posiada wykształcenie wyższe, w tym 1 osoba doktorat, zaś 20 magisterskie. Kluczowi pracownicy firmy są jej współwłaścicielami.

Rozpoczynając działalność w dziedzinie kryptograficznej ochrony informacji w 1995 zespół

projektowy firmy wykonał szereg pionierskich rozwiązań. Między innymi opracowali:

- Jako pierwsi w świecie w 1997 roku sprzętowe szyfratory dysków twardej.
- Jedne z pierwszych w świecie miniaturowe sprzętowe generatory ciągu losowego.
- Jedne z pierwszych w świecie sprzętowe moduły kryptograficzne realizujące podpis elektroniczny.

Obecnie, oprócz urządzeń kryptograficznych i telekomunikacyjnych, firma produkuje także: audiometr, czujniki brzegu taśmy, karty elektroniczne, czytniki kart elektronicznych, immobilizery samochodowe, moduły fiskalne, termometry mikrofalowe, testery produkcyjne.

Wiele rozwiązań opracowanych przez pracowników firmy TechLab 2000 nigdy nie została opatentowana, ponieważ w branży, w której działa firma, produkty szybko przestają być innowacyjne, a urząd patentowy działa zbyt wolno (np. przez 7 lat nie został przyznany patent, o który firma wystąpiła w 2001 r.). Dlatego lepszą strategią jest skupienie wysiłków na ciągłym ulepszaniu istniejących rozwiązań i opracowywaniu nowych.

Know-how w firmie powstaje nie tylko poprzez prowadzenie własnych prac badawczych i rozwojowych, ale także, dzięki współpracy z innymi firmami i instytucjami badawczymi.

Spółka komercjalizuje wiedzę poprzez sprzedaż produktów, usług i licencji. Silną pozycję na rynku zapewnia firmie produkcja modemu GSM/GPRS/EDGE dla sieci Orange oraz współpraca m.in. z firmą Thomson, Connecting Point z USA, Daihen Corporation z Japonii, PTC Era, PROKOM Software SA, Amber Group Inc. z Bostonu, Wojskowa Akademia Techniczna.

Jedynymi problemami z jakimi stykają się właściciele spółki to trudności w pozyskaniu kapitału na wdrożenie nowych rozwiązań – banki niechętnie udzielają kredytów na ryzykowne przedsięwzięcia, a procedury pozyskania dotacji z funduszy strukturalnych są zbyt długotrwałe dla branży, w której firma operuje; oraz brak kadr – Politechnika Warszawska nie przygotowuje dobrych projektantów sprzętu (łatwiej jest kształcić w dziedzinie rozwoju oprogramowania).

Opracowała:

Katarzyna Szymańska

Źródło:

<http://tl2000.com.pl/>

Weresa A. Marzenna (red.), „Transfer wiedzy z nauki do biznesu. Doświadczenia regionu Mazowsze”, Oficyna Wydawnicza SGH, Warszawa 2007.